

Miljø- og Fødevarerministeriet

Sagsnr.: 2015 - 7686

Dato: 7. oktober 2015

**Talen til Samråd A [vejledende grænseværdi,
fluorerede stoffer i emballage, mærkning] i
Folketingets Udvalg for Miljø og Fødevarer onsdag
den 7. oktober 2015, kl. 14.00 – 16.00.**

(Det talte ord gælder)

Spørgsmål A

"Hvad kan ministeren oplyse om overvejelserne bag fastsættelse af vejledende grænseværdier for fluorerede stoffer i emballage i stedet for udfasning og forbud? Agter ministeren at gennemføre en mærkningsordning, så forbrugerne kan vælge produkter med fluorstoffer fra?"
jf. svar på MOF alm. del - spørgsmål A."

Svar:

- Tak for samrådet og også begrundelsen for samrådet. Jeg synes absolut det giver mening, at vi diskuterer hvad vi kan gøre på det her område.
- Jeg vil gerne sikre forbrugerne mod skadelige stoffer, og der er allerede i dag harmoniserede regler i EU for emballage. De regler siger, at der ikke må ske afsmitning af stoffer til fødevaren i mængder, der kan være til fare for menneskers sundhed.

- Når det er sagt, så er udfordringen, at der endnu ikke er nogen specifik grænseværdi for afsmitning af fluorerede stoffer fra emballage, og det er netop derfor, at vi har indført en vejledende grænseværdi, så erhvervet har noget at støtte sig til.
- Jeg synes det er vigtigt, at fastholde Danmarks position som et land, hvor innovation og sikkerhed går hånd i hånd. Jeg har fastsat en vejledende grænseværdi for fluorerede stoffer i emballage, så virksomhederne har noget at bruge som pejlemærke.
- Den vejledende grænseværdi for de fluorerede stoffer i emballage sætter en højere standard, end vi kender andre steder i Europa, og samtidig sikrer vi, at virksomhederne faktisk godt kan følge med.

*****

- Disse stoffer anvendes til at gøre produkter fedt- og vandafvisende og man kan derfor finde dem i emballage, fx i posen til mikrobølgeovns popcorn eller i muffin forme. Derudover kan der også være fluorstoffer i andre forbrugerprodukter, fx i regnjakker eller andre tekstiler.
- De fluorerede stoffer udgør en meget stor gruppe af stoffer, hvoraf vi kun kender effekterne af en håndfuld. Så der er stadig meget undersøgelsesarbejde at gøre.

*****

- Det er sådan, at i Danmark producerer vi ikke selv den papirmasse, som vi bruger til at fremstille emballage med. Den får vi fra andre lande, fx fra Sverige. Så det er typisk ikke i Danmark, at de her stoffer finder vej til emballagen. Stofferne er allerede i den papirmasse eller det papir, som bliver importeret.
- De danske emballage- og fødevarerproducenter skal derfor vide, hvilke krav de skal stille til emballagen, når det gælder indhold af fluorerede stoffer. Her håber jeg, at den vejledende grænseværdi vil kunne hjælpe dem, når de skal købe råvarer i udlandet.
- Det kan være svært for en producent af pap og papir emballage at holde sig ajour med ny viden om disse stoffer. Derfor er der danske producenter og en detailkæde, som faktisk har efterlyst at få en vejledende værdi for indhold af disse stoffer i emballage.
- Jeg vil gerne rose de ambitiøse aktører i det danske erhverv. Lige netop for udfasning af fluorerede stoffer i emballage er de faktisk nået langt og det er der grund til at anerkende. Der er alternativer for langt størsteparten af produkterne, og dem vil jeg gerne opfordre hele erhvervet til at bruge. Som eksempel kan jeg nævne, at den danske supermarkedskæde Coop har udfaset de fluorerede stoffer i alle deres egne varemærker og fx taget mikrobølgepopcorn af hyldeerne.

*****

- Vi er ikke det eneste land, der har indført vejledende grænseværdier for emballage. Tyskland har siden 1971 haft vejledning for indhold af fluorerede stoffer i emballage af pap og papir. Endvidere har Tyskland også lavet en vejledning for en række andre materialer, hvor der endnu ikke er fastsat specifikke EU-regler. Fødevarestyrelsen henviser fx til den tyske vejledning for fødevarekontaktmaterialer af pap og papir for andet end fluorerede stoffer.
- Den danske vejledende grænseværdi er fastsat for indhold af totalt organisk fluor i pap og papir emballage og medtager derfor alle de fluorerede forbindelser. Når virkomshederne følger den vejledende grænseværdi kan de faktisk sige, at der ikke er anvendt fluorerede forbindelser i deres emballage, fordi grænseværdien er sat så lavt, at den kun tillader baggrundsforurening fra eksempelvis procesvand. På dette punkt adskiller den tyske vejledning sig fra den danske, da den går ind og anbefaler brugen af en håndfuld fluorerede stoffer, dog kun op til en vis grænse.
- Holland, Italien og Belgien har også nationale særregler for indhold af fluorerede stoffer i pap og papir emballage. De lister ligesom den tyske vejledning nogle få fluorerede forbindelser, der lovligt kan anvendes op til en vis grænse i papiret. Disse

regler er bindende og udelukker brugen af andre fluorerede stoffer end de tilladte.

*****

- Den nye vejledende grænseværdi vil ikke give anledning til yderligere kontrol af området. Fødevarestyrelsen følger allerede løbende indholdet af disse stoffer i pap og papir emballage, og det vil jeg ikke lave om på fordi jeg synes det er vigtigt, at man følger indholdet og ved noget om, hvad det er der bliver brugt.
- Når jeg har valgt at fokusere på de fluorerede stoffer i emballage, så skyldes det, at emballage er i direkte kontakt med vores fødevarer. Nogle stoffer kan gå fra emballagen over i fødevaren, og derfor bidrager emballagen til et direkte indtag af disse stoffer. Det vil dog give mening at se mere bredt på problematikken, da disse stoffer ikke kun kan skade mennesker, men faktisk også miljøet. Jeg vil arbejde for, at der fortsat er fokus på disse stoffer både internationalt under Stockholm Konventionen og under EU's kemikalielovgivning REACH.
- Miljøstyrelsen har længe haft fokus på fluorerede stoffer, deres anvendelse og alternativer, men det er ikke altid helt enkelt at finde andre stoffer med lige så gode tekniske egenskaber. Pt er Miljøstyrelsen i samarbejde med branchen ved at undersøge hvad der kan være mulige alternativer for bl.a. tekstiler.

*****

- Som forbruger er der meget, man selv kan gøre for at undgå fluorerede stoffer. Både Miljø- og Fødevarestyrelsen har guides til forbrugerne om dette. Det mest enkle råd er at gå efter produkter med miljømærket Svanen, hvor det er muligt. Fluorerede stoffer er udelukket i de svanemærkede produkter, der anvendes til madvarer som fx mademballage, bagepapir, engangsbestik og plastfolie. Desuden må stofferne ikke anvendes overhovedet i svanemærkede tekstiler og i emballagen til kosmetik.

*****

- DTU Fødevareinstituttet, som står bag værdien for den vejledende grænseværdi afholdt i samarbejde med Fødevarestyrelsen en workshop tilbage i januar 2015 i Nordisk Råd regi. Både internationale forskere og repræsentanter fra såvel miljø- som fødevaremyndigheder deltog i workshoppen. Alle deltagere var enige om, at det var vigtigt at gøre noget samlet for hele gruppen af disse stoffer, da det ikke vil nytte at forbyde enkelte stoffer for så at se dem erstattet af andre fluorerede forbindelser med lige så skadelige effekter.
- Da kemien krydser grænser, så er fælles EU-regler den bedste forbrugerbeskyttelse vi kan give. Og mens vi knokler videre for at få truffet beslutninger på EU

plan, så er det jeg forventer, at erhvervslivet følger den her vejledende grænseværdi. Og I den omfang vi har informationer, så gør de det allerede.

*****